

**ПРАВОТО ДА БЪДЕШ ЗАБРАВЕН
В РЕШЕНИЕТО НА СЪДА НА ЕС ПО КАЗУСА GOOGLE SPAIN**

Деница Топчийска¹

Summary: The Right to be forgotten in the ECJ Judgment on Google Spain Case

In May 2014 the ECJ delivered a judgment on the Google Spain case (C-131-12), aimed to clarify the application of Directive 95/46/EC on data protection in the context of the activities of internet search engines. The ECJ judgment provoked a wide response and divergent reactions both in the EU and beyond, due to its importance for the regulation of Internet. The main question that arises is whether it is a prerequisite for finding a fair balance between the right to privacy of individuals, freedom of expression, access to information and other legitimate interests of the persons on the web.

The article analyzes ECJ judgment on Google Spain case in the context of EU data protection policy, focusing on the challenges associated with its implementation.

Key words: Right to Be Forgotten, Data Protection, Search Engines, Freedom of Expression

Развитието на информационните и комуникационните технологии и интернет пространството е предизвикателство, което поставя много правни и етични въпроси. Тяхното регулиране е резултат от сложно взаимодействие между различни социални подсистеми, институции и сили, като се формира до голяма степен в резултат на специфичния контекст и култура². В различните юрисдикции се оформят два основни подхода при регулирането на дигиталното пространство: разработването и въвеждането

---

¹ Д-р Деница Топчийска е преподавател в Департамент „Право“ на НБУ, имейл: denitza.t@gmail.com.

² Gasser U. (2014), Cloud Innovation and the Law: Issues, Approaches, and Interplay, Berkman Center, online at Series: <http://cyber.law.harvard.edu/research/cloudcomputing> (accessed 25.04.2014), p.16.

на нови правила и прилагането на съществуващото законодателство в контекста на технологичните иновации³.

През май 2014 г. Съдът на Европейския съюз (ЕС) се произнесе с решение по казуса Google Spain (C-131-12), насочено към изясняване на приложението на Директива 95/46/ЕС за защита на личните данни⁴ по отношение на дейността, осъществявана от дружествата, предоставящи услуги за търсене в интернет. Решението на съда предизвика широк отзвук и разнопосочни реакции както в ЕС, така и извън него с оглед значение му за регулиране на дигиталното пространство⁵. Основният въпрос, който се постави, е дали то е предпоставка за намирането на справедлив баланс между правото на лична неприкосновеност на лицата, свободата на изразяване, правото на достъп до информация и другите законни интереси на лицата в интернет пространството.

1/ Казусът

Решението на Съда на ЕС от 13 май 2014 г. по дело C-131/12 е постановено във връзка с преюдициално запиване, отправено от Audiencia Nacional (Испания) на основание член 267 от Договора за функционирането на ЕС в рамките на съдебен спор между Google Spain SL и Google Inc., от една страна, и Агенцията за защита на личните данни в Испания и г-н Costeja Gonzalez.

Основният спор е по жалба на испанския гражданин г-н Costeja Gonzalez пред Агенцията за защита на личните данни в Испания. Жалбата

---

³ Ibid.

⁴ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 година за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, стр. 31; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 17, стр. 10).

⁵ Напр. Zittrain J., Don't force Google to "forget", International New York Times, May 17-18 2014, p.9, available also online at http://www.nytimes.com/2014/05/15/opinion/dont-force-google-to-forget.html?_r=0 (accessed on 15.06.2014); Caldwell C., Google has to be censored if free speech leaves scars, Financial Times, 17-18 May 2014, p.7.

е насочена от една страна към испанския всекидневник La Vanguardia, в която през 1998 г. е публикувана обява за продажба на търг на недвижимо имущество на жалбоподателя във връзка с неизплатени задължения за социално осигуряване. Жалбоподателят иска всекидневникът да заличи посочените страници или да измени съдържанието им, така че да не се появяват повече личните му данни в тях. От друга страна, г-н Costeja Gonzalez иска да се разпорежи на дружествата, управляващи интернет търсачката Google Search, да заличат или да скрият тези лични данни, така че те да не се появяват повече в резултатите от търсенето и да не се съдържат във връзките към La Vanguardia. Жалбоподателят посочва, че е изпълнил изцяло задълженията си и посочването към момента е ирелевантно⁶.

Агенцията за защита на личните данни в Испания отхвърля жалбата в частта ѝ, отнасяща се до всекидневника La Vanguardia, като приема, че публикуването на информацията е направено законосъобразно по искане на държавен орган. Същевременно жалбата е уважена в частта ѝ срещу дружествата, управляващи търсачката Google Search, които от своя страна обжалват решението на Агенцията за защита на личните данни в Испания пред съответната съдебна юрисдикция⁷.

В рамките на съдебния спор, испанският съд отправя преюдициално запитване до Съда на ЕС, като поставя въпроси относно тълкуването на Директива 95/46/ЕС в контекста на дейността на дружествата, управляващи интернет търсачки. Постановеното от Съда на ЕС решение е окончателно и не подлежи на обжалване. Тъй като решението е по преюдициалното запитване, свързано с тълкуването на правото на ЕС, то

---

⁶ Решение на Съда на ЕС от 13 май 2014 г. по дело C-131/12, т. 15.

⁷ Решение на Съда на ЕС от 13 май 2014 г. по дело C-131/12, т. 16 и 17.

има задължителна сила *inter partes*, т.е. за страните, които са отправили запитването. Същевременно решението има и *de facto erga omnes* ефект по отношение на останалите национални съдилища в ЕС, които са задължени да го прилагат⁸. В случаите на нов контекст, който повдига сериозни съмнения дали решението може да се приложи, националните съдилища са задължени да поискат отново тълкуване от страна на Съда на ЕС⁹.

Въпросите, които се поставят в рамките на преюдициалното запитване, са свързани с отговорността на лицата, предоставящи услуги за търсене в интернет по отношение на обработваните от тях лични данни, приложимото право в контекста на тяхната дейност и правата на субектите на личните данни и по-конкретно правото им да поискат заличаване на определена информация.

2/ Лицата, предоставящи услуги за търсене в интернет, като администратори на лични данни

По отношение материалното приложение (*ratione materiae*) на Директива 95/46/ЕС към дейността на интернет търсачките, от значение е дали по смисъла на директивата тяхната дейност може да бъде квалифицирана като обработване на лични данни, доколкото не е свързана със създаването на ново автономно съдържание¹⁰. През 2003 г. в решението си по казуса *Lindqvist* съдът на ЕС се произнася, че въвеждането на лични данни в интернет страница представлява обработване по смисъла на Директива 95/46/ЕС¹¹. Както Съдът на ЕС, така

---

⁸ Решение на Съда от 6 октомври 1982 г. по дело C-283/81 Srl CILFIT и Lanificio di Gavardo SpA/Ministero della sanità, достъпно на бълг. ез. на адрес: http://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2009-05/tra-doc-bg-arret-c-0283-1981-200802159-05_02.pdf

⁹ Препоръки към националните юрисдикции относно отправянето на преюдициални запитвания (2012/C 338/01), т. 12.

¹⁰ Заключение на генералния адвокат Jääskinen по дело C-131/12, т. 33.

¹¹ Решение от 6.11.2003 по дело *Lindqvist* (C-101/01), т. 25.

и генералният адвокат по делото *Google Spain*, приемат, че дейностите, осъществявани от интернет търсачките, свързани с автоматизирано, постоянно и систематично търсене и организиране на публикувана в интернет информация, посредством програми за индексирание, както и предоставянето на тази информация на трети лица, също попадат в обхвата на понятието за „обработване“ по смисъла на директивата¹². В контекста на цялостната политика на ЕС за защита на личните данни, следва да се подкрепи становището на Съда на ЕС, че ограничаването на обхвата на понятието за обработване само до данни, които не са публикувани, би лишило Директива 95/46/ЕС от смисъл¹³.

Повече дискусии предизвиква определянето на ролята на лицата, предоставящи услуги за търсене в интернет по отношение на обработваните от тях лични данни. Моделът за защита на личните данни, заложен в Директива 95/46/ЕС, възлага отговорността за законосъобразното обработване на лични данни върху администраторите на лични данни (*data controllers*), като ги разграничава от лицата, обработващи личните данни (*data processors*). В съответствие с Директива 95/46/ЕС администраторите на лични данни са физически или юридически лица, които самостоятелно или съвместно с други лица определят целите и средствата за обработването на личните данни¹⁴.

Многопластовата архитектура на интернет пространство и новите технологии позволяват обработването на данни да се осъществява от много лица едновременно, което затруднява до голяма степен разграничаването на администраторите на лични данни от лицата, обработващи личните

---

¹² Решение на Съда на ЕС от 13 май 2014 г. по дело C-131/12, т. 28.

¹³ Решение на Съда на ЕС от 13 май 2014 г. по дело C-131/12, т. 30.

¹⁴ Директива 95/46/ЕС, член 2, б. г).

Law Journal of NBU, 2014, No. 2

данни. Прилагането на понятията за „администратор“ и „обработващ личните данни“ предизвиква широки дискусии още през 2006 година по повод на казуса SWIFT¹⁵. В няколко становища Работната група по член 29 от Директива 95/46/ЕС анализира приложението на понятията в технологична среда, като посочва, че за да се определи ролята на лицето по отношение на конкретното обработване на лични данни, е необходимо да се направи фактическа преценка дали то може да влияе върху решението за определяне на целите и средствата на обработването¹⁶. Работната група по член 29 застава на позицията за необходимостта от разширително тълкуване на понятието за администратор на личните данни, като се намалят случаите, в които се стига да избягване от отговорност или не може да бъде определено лицето, отговорно за обработването на лични данни.

В решението си по казуса Google, Съдът на ЕС приема, че лицата, предоставящи услуги за търсене в интернет, са администратори на лични данни, тъй като те определят целите, за които се обработват личните данни, както и средствата, чрез които се осъществява обработването¹⁷. Съдът подчертава, че те следва да бъдат определени като администратори по отношение на осъществяваните от тях дейности в интернет, а именно намиране на публикувана и въведена от трети лица информация в интернет, автоматичното ѝ индексване, временно съхраняване и предоставянето ѝ на интернет потребителите в определен ред на

---

¹⁵ European Commission, The SWIFT case and the American Terrorist Finance Tracking Program - MEMO/07/266 , 28/06/2007, online at http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-07-266_en.htm?locale=en (accessed on 16.06.2014).

¹⁶ Article 29 Data Protection Working Party, Opinion 1/2010 on the concepts of "controller" and "processor" - WP 169 (16.02.2010); Opinion 10/2006 on the processing of personal data by the Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication (SWIFT), WP128 (November 22, 2006); Opinion 05/2012 on Cloud Computing, WP 196 (July 1, 2012).

¹⁷ Решение на Съда на ЕС от 13 май 2014 г. по дело C-131/12, т. 33.

предпочитание. Съдът не приема застъпената от Генералния адвокат по делото позиция, че лицата, предоставящи услуги за търсене в интернет, не могат да бъдат квалифицирани като администратори, тъй като не упражняват контрол върху събираните данни, с аргумента, че такова стеснително тълкуване би могло да ограничи ефективната и пълна защита на лицата в интернет¹⁸. Същевременно в своето решение Съдът на ЕС подчертава, че обработването на лични данни, извършвано от лицата, предоставящи услуги за търсене в интернет, се различава и се добавя към дейността на лицата, които въвеждат информация на страници в интернет. В резултат на извършването от тях обработване на лични данни за лицата се създава персонален профил на базата на събраната информация, който може да засегне значително и в допълнителна степен личната неприкосновеност на лицата¹⁹.

Определянето на лицата, които предоставят услуги за търсене в интернет, като администратори на лични данни се приема противоречиво. От една страна се подчертава тяхната съществена роля за развитието на Информационното общество, като посредници между лицата, които създават интернет съдържание и потребителите на мрежата²⁰, Посочва се, че в съответствие с Директива 2000/31/ЕС за електронната търговия лицата, предоставящи услуги за търсене в интернет, не носят отговорност или са ограничено отговорни по отношение на съдържание, поставено в интернет от трети страни²¹. В този смисъл, определянето им като администратор на лични данни и възлагането на съответните отговорности

---

¹⁸ Решение на Съда на ЕС от 13 май 2014 г. по дело C-131/12, т. 34.

¹⁹ Решение на Съда на ЕС от 13 май 2014 г. по дело C-131/12, т. 38.

²⁰ Заключение на генералния адвокат Jääskinen, дело C-131/12, т. 36.

²¹ Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 година за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (ОВ L 178, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 29, стр. 257).

по отношение на споделянето съдържание, потенциално би затруднило изпълнението на техните задължения. От друга страна, се посочва, че докато интернет търсачките се ползват от привилегиите на средства за упражняване на свободата на изразяване и достъп до информация, те не носят отговорност в тази посока като медии²². Определянето им като администратори на лични данни, ще ангажира тяхната отговорност да съобразят дейността си с основните права на човека, заложи в международните конвенции.

Независимо от широкия дебат и критиките по отношение на неясната дефиниция за администратор на личните данни²³, предложението за новия Регламент за защита на личните данни не предвижда изменение в тази част²⁴. Технологично неутралният подход, както и широките общи дефиниции, се запазват като гаранция за приложимостта на законодателството в контекста на бързо развиващите се технологии. Определянето на лицата, предоставящи услуги за търсене в интернет, като администратори на лични данни е в съответствие с цялостната политика на ЕС за защита на личните данни и конкретните разпоредби на Директива 95/46/ЕС, като е необходимо обаче да се дефинира ясно тяхната отговорност.

3/ Приложимо право

Глобалният характер на интернет пространството често поставя въпроси, свързани с приложимото национално законодателство. В своето

---

²² Caldwell C., Google has to be censored if free speech leaves scars, Financial Times, 17-18 May 2014, p.7.

²³ Robinson N., Graux H., Botterman M., and Valeri L. (2009), Review of the European Data Protection Directive online at http://www.hideproject.org/downloads/references/review_of_eu_dp_directive.pdf (accessed 25.04.2014)

²⁴ Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни (общ регламент относно защитата на данните)“ COM(2012) 11 final — 2012/011 (COD), ОВ С 229, 31.7.2012 г., стр. 90—97.

решение по казуса Google Spain, Съдът на ЕС се произнася и с оглед на териториалното приложно поле (*ratione loci*) на Директива 95/46/ЕС и конкретния законодателен/регулаторен акт, с който се въвежда директивата в законодателството на държава членка на ЕС. Директива 95/46/ЕС предвижда, че националното законодателство на държава членка на ЕС в областта на защитата на личните данни се прилага, когато обработването на данните се извършва в контекста на дейностите на установен на територията на държавата членка обект на администратора, когато международното право препраща към прилагането на съответното национално право, както и когато, макар че администраторът не е установен на територията на ЕС, за целите на обработването той използва оборудване, намиращо се на територията на дадената държава членка²⁵.

В конкретния казус, по който е отправено преюдициалното запитване, юридическото лице, което управлява търсачката Google Search, а именно Google Inc. е със седалище в Съединените щати. На територията на Испания е регистрирано дъщерно дружеството Google Spain, чиято дейност е насочена към насърчаване продажбите на рекламни пространства, създавани на уебсайта www.google.com²⁶. Независимо че предметът на дейност на Google Spain не е свързан директно с обработването на данни от търсачката Google Search, Съдът на ЕС приема, че обработването попада „в контекста на дейност“ на дружеството, и следователно испанското право е приложимо.

Съдът счита, че с оглед на основната цел на Директива 95/46/ЕС, а именно да се осигури ефективна защита на основните права и свободи на физическите лица, и в частност на правото им на личен живот, тълкуването

---

²⁵ Член 3 от Директива 95/46/ЕС.

²⁶ Решение на Съда на ЕС от 13 май 2014 г. по дело C-131/12, т. 43.

на разпоредбата, свързана с приложимостта на правото на ЕС не може да бъде ограничително²⁷. На това основание всяко лице, независимо дали е гражданин на държава членка на ЕС, може да поиска от лицето, предоставящо услуги за търсене в интернет на територията на съответната държава членка на ЕС, да бъдат заличени връзките към интернет страници, съдържащи информация, която нарушава неговите права, дори и в случаите, когато публикуването на информацията само по себе си е законно²⁸. Решението на Съда на ЕС е в съответствие и с предложението Регламент за защита на личните данни, според който независимо къде се намира физически сървърът на лицето, което обработва данните, когато не-европейски компании предлагат услуги на европейски потребители, трябва да бъдат прилагани разпоредбите на ЕС за защита на личните данни²⁹.

4/ Правото да бъдеш забравен в контекста на дейността на лицата, предоставящи услуги за търсене в интернет

Правото да бъдеш забравен гарантира на лицата възможността при определени условия да поискат от администраторите на личните данни заличаването и спиране на разпространението на техните данни. Правото не е абсолютно и може да бъде ограничавано, когато други права и интереси имат приоритет. Правото да бъдеш забравен е изрично регламентирано в проекта на Регламент за защита на личните данни³⁰. В

---

²⁷ Решение на Съда на ЕС от 13 май 2014 г. по дело C-131/12, т. 52.

²⁸ Press Release, issued by Article 29 Data Protection Working Party, 23.05.2014.

²⁹ Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни (общ регламент относно защитата на данните)“ COM(2012) 11 final — 2012/011 (COD), ОВ С 229, 31.7.2012 г., стр. 90—97, член 3; European Commission, Factsheet on the “Right to be Forgotten” ruling (C-131/12).

³⁰ Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на физическите лица във връзка с обработването

рамките на своето решение по казуса Google Spain, Съдът на ЕС интерпретира правото да бъдеш забравен, базирайки се на правата на субектите на лични данни, включени в действащата директива за защита на личните данни.

Директива 95/46/ЕС свързва законосъобразността на обработването с три основни групи задължения, които възлага на администраторите на лични данни:

- спазването на принципите за качество на данните и осигуряване на сигурността на обработването³¹,
- обработването на лични данни единствено при наличието на правно основание, предвидено в Директива 95/46/ЕС³²,
- осигуряване спазването на правата на субектите на лични данни, предвидени в директивата³³.

В рамките на процедурата по преюдициално запитване по казуса Google Spain е поставен въпросът за осъществяването на правата на лицата, чиито лични данни се обработват в контекста на дейността на администраторите, предоставящи услуги за търсене в интернет. Директива 95/46/ЕС гарантира на субектите на лични данни правото да получат от администратора поправянето, изтриването или блокирането на данните, чиято обработка не е в съответствие с разпоредбите на директивата, и по-конкретно, когато данните са непълни или неточни³⁴.

на лични данни и относно свободното движение на такива данни (общ регламент относно защитата на данните)“ COM(2012) 11 final — 2012/011 (COD), ОВ С 229, 31.7.2012 г., стр. 90—97, член 17.

³¹ Директива 95/46/ЕС, член 6, т. 1.

³² Директива 95/46/ЕС, член 7.

³³ Директива 95/46/ЕС, член 12.

³⁴ Директива 95/46/ЕС, член 12, б. б).

Съдът на ЕС приема, че обработването на лични данни от интернет търсачките се осъществява на основание член 7, буква е) от Директива 95/46/ЕС, който позволява обработването на лични данни без съгласието на субекта на личните данни в случаите, когато то е необходимо с оглед законните интереси, преследвани от администратора или от трети лица, на които се разкриват данните. Обработването не е допустимо само в случаите, когато пред тези интереси имат преимущество интереси, свързани с основните права и свободи на субекта на личните данни и по-специално правото му на лична неприкосновеност и правото на защита при обработване на лични данни, гарантирани в Харта на основните права на ЕС³⁵. В този случай субектът на личните данни може да възрази по всяко време, въз основа на неопровержими законови основания, свързани с неговото конкретно положение във връзка с обработваните данни, освен ако националното законодателство не е предвидило друго. Когато възражението е оправдано, обработването, започнато от администратора, не може повече да включва посочените данни³⁶.

В становището си по казуса *Google Spain*, генералният адвокат посочва три законни интереса, обосноваващи предоставянето на услуги от търсачките в интернет:

- 1) осигуряване на по-лесен достъп за потребителите на интернет до наличната информация;
- 2) по-ефективно разпространение на информацията, въведена в интернет; и

---

³⁵ Харта на основните права на ЕС, членове 7 и 8.

³⁶ Директива 95/46/ЕС, член 14, б. а).

3) осигуряване на възможност за предоставянето на различни услуги на информационното общество, като например предоставянето на реклама по ключова дума³⁷.

Всеки от тези законни интереси съответства на основни права, защитени в Хартата на основните права на ЕС, а именно свободата на информация и свободата на изразяване, както и свободата на стопанска инициатива^{38,39}.

Правното основание, на което се обработват данните от лицата, предоставящи услуги за търсене в интернет, изисква намиране на баланс между законните интереси на третите лица, на които се предоставят данните, както и на самите лица, които предоставят услугите, от една страна, и от друга страна, интересите на субектите на личните данни. В своето Становище 06/2014 Работната група по член 29 дава насоки за прилагането на теста за баланс по член 7 от Директива 95/46/ЕС⁴⁰. При прилагането на теста следва да се вземат предвид:

- същността и източника на законния интерес и дали обработването е необходимо за упражняването на основно право, ако не е, дали е в обществен интерес, или е признато по друг начин от обществото;
- ефекта върху субекта на данните и техните разумни очаквания какво ще стане с данните, както и характера на данните и начина, по който са обработвани;
- допълнителни защитни мерки, които биха ограничили нежелания ефект върху субекта на данните, като минимизиране на данните,

---

³⁷ Заключение на генералния адвокат Jääskinen по дело C-131/12, т. 95.

³⁸ Харта на основните права на ЕС, членове 11 и 16.

³⁹ Van Alsenoy B., Kuczerawy A. and Ausloos J.(2013), Search engines after Google Spain:internet@liberty or privacy@peril?, online on <https://www.law.kuleuven.be/icri/>, (accessed at 15.06.2014).

⁴⁰ Opinion 06/2014 on the notion of legitimate interests of the data controller under Article 7 of Directive 95/46/EC, adopted on 9 April 2014 (844/14/EN, WP 217).

технологии за защита на личната неприкосновеност, повишена прозрачност, общо и безусловно право да се откажат от обработването, и преносимост на данните⁴¹.

В своето становище, Работната група по член 29 препоръчва в предложението за Регламент за защита на личните данни да бъдат включени основните фактори, които трябва да бъдат взети предвид при прилагането на теста за баланс. Работната група счита освен това, че е важно да се документира начина, по който се прилага теста за баланс, както и да се мотивират случаите, в които се отказва на субектите на данните, техните данни да бъдат заличени.

По казуса *Google Spain* е отправено запитване до Съда на ЕС по отношение прилагането на теста за баланс по член 7 от Директива 95/46/ЕС, когато се търси информация чрез интернет търсачка за дадено лице с ключова дума името на лицето. В своето решение Съдът на ЕС приема, че жалбоподателят г-н *Costeja Gonzalez* има право да поиска от лицето, управляващо услугата за търсене в интернет *Google Search*, да заличи или да скрие личните данни, така че те да не се появяват повече в резултатите от търсенето и да не се съдържат във връзките към всекидневника *La Vanguardia*. Лицето, което управлява търсачката *Google Search* трябва да изпълни задължението си като администратор на лични данни, независимо от факта дали информация ще бъде заличена от интернет от лицето, което е въвело тази информация⁴². Тъй като профилът на лицето, който се създава чрез резултатите от търсене с ключови думи името на лицето, може да засегне личната неприкосновеност на лицето по различен начин от всяка отделна информация за него, въведена в интернет,

---

⁴¹ Ibid.

⁴² Решение на Съда на ЕС от 13 май 2014 г. по дело C-131/12, т. 88.

Съдът на ЕС приема, че лицето има право да осъществява контрол, върху информацията, която формира профила.

Съдът на ЕС подчертава, че тестът за баланс между конкуриращи се права, който следва да се приложи от лицето, предоставящо услуги за търсене в интернет, е независим с оглед законосъобразността на обработването, извършено от лицето, въвело съответните данни в интернет. При прилагането на теста, който трябва да се осъществява за всеки конкретен случай, следва да се има предвид, че правото на субекта на данните да бъде забравен има приоритет пред легитимните интереси на лицето, което управлява интернет търсачката и пред общия интерес за свобода на информация⁴³. Правото на субекта на личните данни да поиска да бъдат заличени връзки към интернет страници, свързани с неговото име, може да произтича от това че данните са неточни, неадекватни, прекомерни или ирелевантни по отношение на целта, за която се обработват, че не са актуални или се съхраняват с период по-дълъг от необходимото, освен ако съхраняването им се налага за исторически, статистически или научни цели⁴⁴. Правото на обществеността да намери дадена информация, свързана с името на определено лице, ще има приоритет, в случаите, когато лицето участва в обществения живот⁴⁵.

Директива 95/46/ЕС поставя тежестта на доказване относно наличието на определени интереси върху субекта на личните данни. Съгласно предложението на Регламент за защита на личните данни, тежестта на доказване ще бъде върху лицето, което предоставя услугите за търсене в интернет. Решението при прилагането на теста за баланс

---

⁴³ Решение на Съда на ЕС от 13 май 2014 г. по дело C-131/12, т. 91

⁴⁴ Решение на Съда на ЕС от 13 май 2014 г. по дело C-131/12, т. 92.

⁴⁵ Решение на Съда на ЕС от 13 май 2014 г. по дело C-131/12, т. 97.

подлежи на обжалване пред съответния орган за защита на личните данни, което от своя страна е обект на съдебен контрол.

6/ Предизвикателства с оглед прилагането на правото да бъдеш забравен

Решението на Съда на ЕС по казуса Google Spain се определя като победа за личната неприкосновеност на лицата в интернет, което ще им даде възможност да упражняват контрол върху информацията, свързана с тях⁴⁶. Същевременно решението на Съда на ЕС предизвиква множество въпроси, свързани с неговото прилагане.

Предоставянето на възможност на лицата да възпрепятстват достъпа до факти от публичния домейн, свързани с тях, се разглежда като форма на цензура, която най-вероятно ще бъде възприета като противоконституционна в Съединените щати⁴⁷. Подходът, възприет от Съда на ЕС в решението по казуса Google Spain, е малко вероятно да бъде възприет в страни, в които свободата на изразяване се възприема като приоритет, което ще доведе до фрагментиране на интернет пространството⁴⁸. Макар че правото на ЕС в областта на защитата на личните данни се възприема в глобален план като критерий за висока степен на защита на личната неприкосновеност на лицата, въпрос на решение на всяка юрисдикция ще бъде дали да възприеме решението на ЕС. Като последица от правните различия резултатите от търсенето в отделните държави да бъдат различни.

---

⁴⁶ Caldwell C., Google has to be censored if free speech leaves scars, Financial Times, 17-18 May 2014, p. 7.

⁴⁷ Zittrain J., Don't force Google to "forget", International New York Times, May 17-18 2014, p.9, available also online at http://www.nytimes.com/2014/05/15/opinion/dont-force-google-to-forget.html?_r=0 (accessed on 15.06.2014).

⁴⁸ Ibid.

Друга критика на решението на Съда на ЕС по казуса Google Spain е свързана с недостатъчната яснота и насоки за прилагане на теста за баланс между конкуриращите се права от страна на интернет търсачките. Твърде вероятно е лицата, управляващи интернет търсачки, поставени пред опасността да им бъде наложена санкция от страна на органите за защита на личните данни, да минимизират критериите за оценка и по-често да заличават връзки към съдържание в интернет⁴⁹.

Решението на Съда на ЕС не предоставя и достатъчно яснота и по какъв начин правото да бъдеш забравен ще се съгласува с подхода за неутралност на мрежата (net neutrality). Прилагането на правото да бъдеш забравен до голям степен ще обезцени едно от най-големите достойнства на интернет, а именно възможността интернет пространството да бъде разглеждано като библиотека, в която информацията е налична, такава каквато е, без ограничаване на достъпа до нея⁵⁰. Поставя се и въпросът за значителните икономически разходи, които трябва да направят лицата, предоставящи услуги за търсене в интернет, за да отговорят на изискванията, свързани с прилагането на решението на Съда на ЕС.

В отговор на критиките, отправени към решението на Съда на ЕС по казуса Google Spain, европейските институции подчертават, че то няма за цел да защити правото на лична неприкосновеност на лицата в ущърб на свободата на медиите, а да даде насоки за намиране на баланс между тях, както и да определи границите на правото да бъдеш забравен⁵¹. Решението се определя като част от цялостната реформа в областта на личните данни

---

⁴⁹ Google and the EU, On being forgotten, The Economist, May 17th 2014, p. 13.

⁵⁰ Ibid.

⁵¹ Vice-President Viviane Reding reacts to new announcements on the 'right to be forgotten', online at http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/reding/multimedia/news/2014/05/20140531_en.htm (accessed on 16.06.2014).

в ЕС, което има цел да предостави възможности на гражданите да упражняват контрол върху личните си данни, като изрично се защитават свободата на изразяване и медиите.

Съдът на ЕС приема, че високата цена и икономическите интереси на предоставящите услуги за търсене в интернет не могат да имат приоритет пред личната неприкосновеност на физическите лица. Според Вивиан Рединг⁵² решението е възможност за изграждане на силен и иновативен бизнес на базата на предоставяне на истинска защита на личните данни. Правната сигурност и предоставянето на възможност на гражданите да упражняват контрол върху личните си данни, се приема, че ще доведе до стабилно бизнес развитие.

6/ Заключение

Решението на Съда на ЕС по казуса Google Spain следва да бъде подкрепено в контекста на цялостната политика на ЕС за гарантиране на личната неприкосновеност на лицата с оглед развитието на технологиите и по-специално в интернет пространството. Определянето на лицата, предоставящи услуги за търсене в интернет, като администратори на лични данни ще ангажира тяхната отговорност и ще постави дейността им в зависимост от правата на човека, заложили в основните международни актове. Разширителното тълкуване на разпоредбите от Директива 95/46/ЕС, свързани с приложимостта на европейското право при обработването на лични данни, създава гаранции за високи стандарти за защита на личната неприкосновеност на лицата на територията на ЕС.

Същевременно ефективното прилагане на Решението на Съда на ЕС по казуса Google Spain изисква разработването на по-детайлни насоки за

---

⁵² Ibid.

прилагане на теста за баланс между конкуриращите се права в дигиталното пространство и най-вече между правото на лична неприкосновеност и свободата на информация. Въвеждането на ясни процедури и критерии до голяма степен ще намали напрежението предвид потенциалния риск за цензуриране на информацията, достъпна в интернет, както и ще създаде необходимата правна сигурност при осъществяването на дейността на лицата, предоставящи услуги за търсене в интернет.

Прилагането на правото да бъдеш забравен от страна на лицата, управляващи интернет търсачки, е свързано и с определена икономическа тежест. За да не се спре навлизането и развитието на нови фирми на съответния пазар, както и за да се подпомогне развитието на конкурентна среда, е необходимо да се намерят подходящи икономически модели, чрез които да се балансира тази тежест.